

တၢ်ဂ့ၢ်မိၢ်ပၢ်- ပုၤပၤတၢ်လီၢ်လၢအ လီၤဆိလိာ်သး

တၢ်တီၢ်ထူ- ကွၢ်ဟ့ၣ်ကွၢ်စး နီၢ်နီၢ်ဘၣ်ဃးလၢ တၢ်သိၣ်လိာ်သိလိာ်လၢအဘၣ်ဃးဒီးခရံၣ်

၁. ဟီၣ်ခိၣ်တၢ်စံၣ်စီၤတဲၤ(၁-၄)

- တၢ်လၢမုၢ်တနီၤန့ၣ်. စီၤလူၤကန် သူဝဲတၢ်ကတိၤလၢပုၤန့ၣ်ပၢ်သ့, မုၢ်န့ၣ်မုၢ်သီဒီးတၢ်ကဲထီၣ်သး, တဲဘၣ်ဃးဒီး ပဒိၣ်ပုၤလၢအပၤတၢ်စီတၢ်ကပီၤ(လူၤ. ၁:၅; ၃:၁).
- Caesar Augustus န့ၣ်မုၢ် တၢ်အမံၤအခိၣ်တီ Octavian န့ၣ် ဘၣ်တၢ်ဟ့ၣ်ပုၤရိမုၤကီၢ်စံၣ်လၢ ၂၇ B. C., အခိပညီမုၢ် “ပုၤပၤတၢ်လၢပုၤဟံၣ်ဒိၣ်ဟံၣ်ကဲအီၤ.”
- ခိဖျါလၢပုၤယူၤဒၤဖိသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ် တၢ်တဂံၢ်ဃုာ်အီၤလၢပုၤရိမုၤအသုးမုၢ်သိၣ်ဘိအပူၤဘၣ်. ပုၤဂံၢ်တၢ် ခဲအံၤတခါအံၣ် မုၢ်ဒၣ်လၢ ပုၤထၢတၢ်ခိတၢ်သ့အဂီၢ် ဒီးပုၤထၢတၢ်အနီၢ်ဂံၢ်ကဟံၣ်ဃုာ်ဒီးနီၢ်မၤရံၣ်စ့ၢ်ကီးလီၤ.
- လၢဟီၣ်ခိၣ်ချ့ၤ အခိပညီမုၢ် ရိမုၤ အဟီၣ်ခိၣ်ဒီဖျါၣ်(မၤ. ၁၇:၆)
- စီၤလူၤကန် အတၢ်ဂ့ၢ်န့ၣ်- အဝဲအံၤ မုၢ်ဟီၣ်ခိၣ်အတၢ်စံၣ်စီၤတဲၤစီၤနီၢ်နီၢ်. Quirinius ပၤဝဲ Syria. Herod န့ၣ်ပၤဝဲ Judea, Octavian ပၤဝဲ ရိမုၤအဘိအမုၢ် ဒီး ဘ့ၤသလုၤဃုာ် လၢအသမုၢ်သဝီဖိလၢ Judea အပူၤန့ၣ်လီၤ.
- ယွၤန့ၣ် မုၢ်ကစၢ်လၢတၢ်စံၣ်စီၤတဲၤအပူၤ, သူဝဲပုၤကညီတဂၤလၢအဒိၣ်စီဒိၣ်ကမီၤလၢဟီၣ်ခိၣ်ဒီဖျါၣ်ဒီဘ့ၣ် ဖဲတၢ်ဆၢကတီၢ်ဝဲန့ၣ်အခါ ဒ်သိးအကမၤလၢထီၣ်ပုၤထီၣ် ယွၤအတၢ်တီၢ်ဟံၣ်လီၤ(ကတိၤ. ၂၁:၁; ယရှါ. ၁၀:၅-၁၅; ကလၤ. ၄:၄-၅).

၂. အံးစရ့ၤ အတၢ်စံၣ်စီၤတဲၤ(၃-၇)

- တဂၤလၢအဝဲဒၣ်ဝဲ. ရိမုၤ ဟ့ၣ်တၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်လၢ ပုၤယူၤဒၤဖိအလုၢ်အလုၢ်(၃ မိ. ၂၅:၁၀).
- စီၤဒၤဝဲးအဝဲ-- ဖဲစီၤဒၤဝဲးအိၣ်ဖျါၣ်ထီၣ်အလီၢ်(၁ ရှုမိအံၤလး ၁၇:၁၂,၁၅).
- ပုၤယူၤဒၤဖိသ့ၣ်တဖၣ်မၤလိဒီးသ့ၣ်ညါ ဝံမံကၤ အတၢ်တဲဆိဟံၣ်တၢ်(မံကၤ ၅: ၂; မးသဲ ၂:၄-၆), ဒီးစီၤယိၤသးစ့ၢ်ကီး(မးသဲ ၁:၁၉-၂၁) ဒီး နီၢ်မၤရံ(လူၤ. ၁:၃၀-၃၃).
- တၢ်တဲဆိဟံၣ်တၢ်- ဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်ဆၢကတီၢ်ဒီး အကျိၤအကျဲ(ရိ. ၈:၃၈-၃၉; ယရှါ. ၄၆:၁၀).
- နီၢ်မၤရံ န့ၣ် အိၣ်စီအိၣ်ဆုံ, ဖဲအဒၤထီၣ်ယုၣ်ရှုးအခါ, အဝဲတအိၣ်ဃုာ်ဒီးစီၤယိၤသးဘၣ်. အဝဲအိၣ်စီအိၣ်ဆုံတုၤလၢအဖိခွါအဆိကတၢ်တဂၤလီၤ(မးသဲ ၁:၁၈-၂၅; လူၤ. ၁:၃၄-၃၅; ယရှါ. ၇:၁၄). ဘၣ်အဲၣ်တီၤ ဘၣ်အဲၣ်တီၤ လိာ်သး ဒီး အၢၣ်လီၤအိၣ်လီၤလိာ်သး. နီၢ်မၤရံန့ၣ် ကဘၣ်ကဲထီၣ်စီၤယိၤသးအမၤန့ၣ်လီၤ.
- ကျိၤတဲကူပူၤ န့ၣ်မုၢ်ဆၣ်ဖိကီၢ်ဖိအိၣ်ဆၣ်အလီၢ် ဒီး တၢ်ကူလၢတၢ်ဘိၣ်ဘိၣ်ဘိၣ်အီၤန့ၣ် ဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ်ကမုၢ်လၢ သိဖိလၢအအိၣ်ဖျါၣ်သီအဂီၢ်လီၤ(ယိၤ. ၁:၂၉; ၁ ကရံၣ်. ၅:၇).

၃. ပလီၤသးလၢ နီၢ်တဂၤဒီးတဂၤ တၢ်ထံၣ်တလီၤပလီၤသး(၆-၇)

- ပုၤပၤတၢ်လီၢ် တဂၤန့ၣ် မုၢ်ပုၤလၢအလီၤဆိလိာ်. အဝဲတတူၢ်လိာ်ဖိသၣ်လၢအဟဲအိၣ်ဖျါၣ်သီတဂၤအံၤလၢအမုၢ်ယွၤဒီးတဟံၣ်ကဲဘၣ်ဝဲဘၣ်(မးသဲ ၂: ၂, ၁၁).
 - ဘၣ်သ့သ့ၣ်အဝဲတၢ်ဘျဲးအသးလၢ ကဘၣ်တူၢ်လိာ်ပုၤအပတီၢ်ဒ်သိးသိး, အိးထီၣ်သ့ၣ်သး, အိၣ်မူဒၣ်ထဲလၢအနီၢ်ကစၢ်အဂီၢ်(လူၤ. ၁၀:၃၁-၃၂; မး. ၁၂:၃၀; ၂၂:၅; စံး. ၁၉:၇).

- ဘဉ်သ့ဉ်သ့ဉ်အဝဲဟ်ဒိဉ်ဒီးဘူဉ်ထီဉ်ဘါထီဉ်တၢ်လီၢ်လၢပှၤလဲၤအိဉ်ကဒုအလီၢ်န့ဉ်(လူၤ. ၉:၅၇-၆၂; မး. ၆:၃၃), လၢခရံဉ်အဂီၢ်န့ဉ် တအဲဉ်ဒီးဆိတလဲအသးဘဉ်(မးသဲ ၁၃:၄၄-၄၅; ၁၉:၁၆-၂၂).
- ဘဉ်သ့ဉ်သ့ဉ်အဝဲတက့ၢ်/တဖးအလံာ်စီဆ့ဘဉ်(ရံ. ၃:၁-၂) ဒီး ဝံမံကၤ အတၢ်ဟီဆိဘဉ်ဃးဒီးခရံဉ်(မံကၤ ၅:၂; ရံ. ၁:၂၈; ဟံၤရှ့. ၄:၆).
- တၢ်လီၤဆီန့ဉ် မ့ၢ်ဒဉ်တၢ်တမံၤဃီဒီး တၢ်သမၤတၢ်န့ဉ်လီၤ, တၢ်တဲဆိ, တၢ်ဟီခိဟ်တၢ်အံၤ လၢ ဖဲခရံဉ်ကဟဲန့ဉ် ပှၤကသမၤအီၤအါန့ဉ်ဒီးအလီၢ်လီၤ(လူၤ. ၉:၅၈; ယရှ့ၤ. ၅၃:၃; လူၤ. ၁၇:၂၅-၃၀).